

Sygn. akt I ACa 699/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Bess
Sędziowie:	SSA Regina Kurek SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Protokolant:	Iwona Mrazek

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2021 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. K.

przeciwko (...)Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu we W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 10 marca 2020 r. sygn. akt I C 355/19

1. oddala apelację;

2. zasądza od powódki B. K. na rzecz strony pozwanej (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Regina Kurek SSA Jerzy Bess SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt : I ACa 699/20

UZASADNIENIE

Powódka, B. K., w pozwie skierowanym przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu we W., wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – zaopatrzonego w klauzulę wykonalności - wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 lutego 2017r. , wydane w sprawie (...), oraz zwolnienie nieruchomości spod egzekucji.

Zarzuciła , że w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na jego podstawie przez komornika M. R. w sprawie (...) , doszło do przekroczenia jego uprawnionego zakresu wynikającego z treści tytułu. Wobec tego winno dojść do ograniczenia tego postępowania do kwoty 141 139, 44 zł .

Ponadto twierdziła , iż jak to określiła: „toczą się postępowania w zakresie wpisu hipotek”, w związku z czym „wyrok nie powinien być wykonywany, bo hipoteki mogą zostać obalone”.

Domagała się także obciążenia strony przeciwnej kosztami procesu .

Pozwany Fundusz , odpowiadając na pozew domagał się oddalenia powództwa oraz obciążenia powódki kosztami postępowania .

W swoim stanowisku akcentował , iż powództwo opozycyjne nie może być środkiem za pomocą którego mogłoby dojść do ponownej oceny roszczenia o którym Sąd prawomocnie rozstrzygnął , a do tego w istocie zmierza żądanie B. K..

Ponadto wskazał , że powódka nie odwołała się do żadnego zdarzenia , które mając miejsce po powstaniu tytułu egzekucyjnego , spowodowałoby , iż obowiązek stwierdzony nim wygasł lub nie może być egzekwowany.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2020r Sąd Okręgowy w Krakowie :

-oddalił powództwo[pkt I] ,

- zasądził od powódki B. K. na rzecz strony pozwanej (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę 10.817 zł , tytułem zwrotu kosztów procesu[pkt II] oraz

- przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie radcy prawnemu K. S. kwotę 8.856 zł , tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.[pkt III sentencji wyroku].

Jako nieoporne pomiędzy stronami Sąd Okręgowy uznał następujące okoliczności :

Prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lutego 2017r., wydanym przez Sąd Okręgowy w (...) w sprawie o sygnaturze akt (...), zasądzone od B. K. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę 230.635,61 zł z odsetkami, zastrzegając pozwanej prawo powołania się na ograniczenie jej odpowiedzialności do nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) oraz do hipotek:

- w zakresie należności głównej w kwocie 142.398,61 zł – do wysokości kwoty 141.139,44 zł stanowiącej sumie hipoteki umownej zwykłej zabezpieczającej kredyt,

- a w zakresie należności z tytułu odsetek – do wysokości kwoty 98.797,61 zł stanowiącej sumę hipoteki umownej kaucyjnej, zabezpieczającej odsetki i inne koszty banku.

W pozostałym zakresie powództwo Funduszu zostało oddalone .

B. K. została obciążana na rzecz strony powodowej kosztami procesu w kwocie 18.749 zł.

Wyrokowi została nadana klauzula wykonalności.

Na wniosek strony pozwanej , na podstawie tego tytułu wykonawczego, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla K. w K. M. R. prowadzi przeciwko powódce egzekucję pod sygnaturą (...).

W zakresie okoliczności spornych Sąd I instancji ustalił , że w księdze wieczystej nr (...) nadal wpisane są na rzecz strony pozwanej:

hipoteka umowna zwykła, której suma wynosi 141.139,44 zł, oraz hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 98.797,61 zł.

W ramach oceny prawnej żądań powódki, uznając je niezasadne, Sąd I instancji na wstępie wskazał, że wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22 lutego 2017r. jest prawomocny i obowiązek w nim stwierdzony nie może być kwestionowany w postępowaniu, które zainicjowała powódka.

W postępowaniu egzekucyjnym, którego to orzeczenie, zaopatrzone w klauzulę wykonalności jest podstawą, B. K. ma status dłużnika.

Oceniając pierwsze z żądań zgłoszonych przez powódkę Sąd, przytaczając na wstępie treść art. 840 §1 pkt 2 kpc, uznał, że nie powołała się ani nie udowodniła zajścia zdarzenia które mogłoby spowodować wygaśnięcie jej zobowiązania stwierdzonego tym tytułem.

Zdarzeniem takim nie jest twierdzone przez nią rozszerzenie zakresu egzekucji ponad granice tytułu wykonawczego.

Powództwo opozycyjne nie może bowiem posłużyć do korygowania ewentualnych nieprawidłowości samego postępowania egzekucyjnego. W tym celu powódka powinna wykorzystywać inne środki, przewidziane przez przepisy proceduralne jak np. skarg na czynność komornika.

Takim zdarzeniem nie jest, również podnoszony przez B. K., fakt prowadzenia postępowania dotyczącego wpisów hipotek obciążających jej nieruchomości.

Co więcej, powódka nie dowiodła aby hipoteki te wygasły, a wpisy ujawniające je zostały wykreślone. Przeciwnie, nadal figurują one w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, której jest właścicielką.

Dla oceny żądań zgłoszonych przez powódkę pozbawioną znaczenia jest również okoliczność do której także odwoływała się w postępowaniu, dotyczącą tego, że inne postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą (...), dotyczące tej samej nieruchomości, zostało umorzono z uwagi na zbycie przez wierzyciela wierzytelności egzekwowanej w nim.

Powódka w obecnie rozstrzyganym sporze nawet nie podniosła, aby wierzytelność objęta tytułem wykonawczym wskazanym w pozwie została zbyta przez pozwaną Fundusz.

Stąd Sąd Okręgowy uznał za zbędne rozważania na temat skutków dokonania takiego [potencjalnego] przelewu dla oceny żądań zgłoszonych przez B. K..

Jedynie na marginesie wskazał, iż tego rodzaju czynność z uwagi na regulację zawartą w przepisie art. 804¹ i art. 788 § 3 k.p.c. – nie musi prowadzić do potwierdzenia zasadności żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, gdyż nabywca wierzytelności może prowadzić jej egzekucję na podstawie dotychczasowego tytułu wykonawczego.

Za bezzasadne uznał także kolejne żądanie powódki, domagającej się zwolnienia nieruchomości od egzekucji.

Podniósł, iż zgodnie z przepisem art. 841 k.p.c., roszczenie takie przysługuje osobie trzeciej, a nie dłużnikowi. Osobą trzecią w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c. jest wyłącznie osoba, przeciwko której, jako dłużnikowi egzekwowanemu, nie toczy się egzekucja. Powódka nie ma wobec tego legitymacji czynnej do dochodzenia takiego roszczenia.

W jego ocenie także niezasadnie powódka domaga się, w ramach zainicjowanego postępowania ograniczenia egzekucji.

Przepisy postępowania cywilnego nie przyznają dłużnikowi egzekwowanemu uprawnienia do domagania się tego w trybie procesu.

O ile B. K. twierdzi, że organ egzekucyjny, który wykonuje z inicjatywy strony pozwanej w sprawie (...) tytuł wykonawczy, wykracza poza jego zakres [a tak należy rozumieć postulat zwolnienia jej od egzekucji ponad oznaczoną

przez nią kwotę 141 139, 44 zł] , przysługują jej odpowiednie środki prawne w ramach samego postępowania wykonawczego.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 §1 i 3 kpc .

Sąd I instancji szczegółowo wyjaśnił podstawę ustalenia wysokości kwoty , którą z tego tytułu obciążył powódkę na rzecz wrywającej strony przeciwnej.

Przyznał także ze środków budżetowych wynagrodzenie dla pełnomocnika B. K. ustanowionego z urzędu.

W postępowaniu apelacyjnym to zastępstwo nie było już kontynuowane albowiem powódka zrezygnowała z tej formy pomocy prawnej , składając apelację i działając na tym etapie postępowania, osobiście.

W apelacji od tego orzeczenia powódka , kwestionując je w całości , w jej wniosku postulowała wydanie przez Sąd II instancji wyroku reformatoryjnego i uwzględnienia żądań formułowanych przez skarżącą. Domagała się również obciążenia strony przeciwnej kosztami procesu i postępowania apelacyjnego .

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie , a to :

a/ art. 233 §2 kpc , w postaci przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i zastąpienia jej oceną dowolną. Podnoszonej nieprawidłowości upatrywała w nie uwzględnieniu przez Sąd Okręgowy tego , iż postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą (...) zostało umorzone na skutek zbycia jej przez [ówczesnego] wierzyciela egzekwującego,

b/ art. 840§1 pkt 2 kpc poprzez niewłaściwego zastosowanie tego przepisu.

Zdaniem powódki do podnoszonego błędu doszło przez to , iż Sąd Okręgowy nie uwzględnił , że postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą (...) z wniosku poprzedniego jej wierzyciela zostało umorzone na skutek cesji wierzytelności przysługującej mu wobec skarżącej. Wobec tego nie może ona być obecnie , jej zdaniem, egzekwowana,

c/ art. 804¹ kpc w zw z art. 788§1 i 2 kpc wobec niezasadnego zastosowania tego przepisu przez Sąd dla oceny żądań zgłoszonych przez autorkę apelacji mimo , że pozwany Fundusz nie dowiódł w postępowaniu , że wstąpił do dotąd prowadzonego postępowania egzekucyjnego za zgodą poprzedniego wierzyciela. Brak takiej zgody powinien prowadzić do wniosku , że egzekucja nie powinna być prowadzona.

Odpowiadając na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia B. K. kosztami postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy powódki nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

Żaden z zarzutów na których został oparty nie może być uznany za usprawiedliwiony.

Nie ma racji powódka zarzucając przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

Skuteczne postawienie tego zarzutu naruszenia art. 233 §1 kpc wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń, nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania, czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach, wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną, nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką z oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii, wyrażające podobne stanowisko, powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005, sygn. III CK 3/05, obydwa powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również, że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu, który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo, że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można, w zakresie ustaleń, wyprowadzić równie logiczne, chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski, to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc, pomimo to, nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty, dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria, Sąd Odwoławczy obowiązany jest ocenę tę, a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych, aprobować.

To, w jaki sposób powódka motywuje jego realizację, wyklucza uznanie go za uzasadniony. W miejsce rzeczowej, opartej na wskazanych wyżej kryteriach, odniesionej do indywidualnie oznaczonych dowodów, polemiki ze sposobem postępowania Sądu Okręgowego, skarżąca ogranicza się tylko do jednej tezy, a mianowicie, że dowiodła w rozstrzyganej sprawie, iż postępowanie w sprawie (...) zostało umorzone.

Już stwierdzenie ograniczenia się przez apelującą do takiego sposobu motywowania stawianego zarzutu, wystarcza dla jego odparcia z przyczyn wskazanych wyżej.

Tym bardziej, iż fakt ten jest bowiem prawnie irrelevantny dla oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd I instancji.

Dlatego Sąd Apelacyjny nie podzielając tego zarzutu, przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd niższej instancji.

W ich świetle pozostałe zarzuty także są chybione, tym bardziej, że w istocie ich motywacja sprowadza się do tych samych stwierdzeń powódki, zgodnie z którymi egzekucja na podstawie podważanego w zakresie wykonalności tytułu, nie może być prowadzona dlatego, iż poprzednie postępowanie egzekucyjne przeciwko apelującej, oznaczone sygnaturą (...) zostało umorzone, w konsekwencji zbycia przez ówczesnego wierzyciela egzekwowanej wierzytelności. Natomiast pozwany Fundusz nie dowiódł, że wstąpił za jego zgodą do tego postępowania.

Taka argumentacja nie może prowadzić do podzielenia w ten sposób motywowanych zarzutów naruszenia art. 840§1 pkt 1 i 2 kpc oraz 804¹ kpc w zw. z art. 788§1 i 2 kpc.

Najnowsze wydania

Przepis art. 840 kpc opisuje postać powództwa opozycyjnego.

Za jego pośrednictwem dłużnik może podjąć merytoryczną obronę przed egzekucją. Zadaniem powództwa opozycyjnego nie jest weryfikacja prawidłowości prawomocnego orzeczenia, które wiąże Sąd rozpoznający powództwo przeciwegzekucyjne w tej rodzajowo postaci.

Nie może ono stanowić środka za pomocą którego w jakimkolwiek zakresie obowiązek stwierdzony tytułem mógłby być korygowany, a tym bardziej zniesiony.

/ por. w tej materii także , powołany jedynie dla przykładu judykat Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972 , syn. II PR 372/72 , powołany za zbiorem Legalis/.

Sąd II instancji podziela argumenty Sądu Okręgowego , którymi posłużył się w motywach zaskarżonego orzeczenia aby uzasadnić bezzasadność żądań formułowanych przez B. K. . Powoływanie tych lub bardzo zbliżonych treściowo twierdzeń służących takiej ocenie , po raz kolejny nie byłoby z przyczyn teleologicznych , zasadne.

Zatem jedynie na marginesie i dla porządku należy wskazać , iż zarzut naruszenia art. 804¹kpc w zw z art 788§1 i 2 kpc , jak się wydaje polega na nieporozumieniu wynikającym z niezrozumienia przez powódkę intencji motywacyjnej Sądu niższej instancji.

Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia jednoznacznie wynika bowiem , że zdaniem Sądu I instancji fakt umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) , prowadzonego z inicjatywy poprzedniego wierzyciela skarżącej z tej przyczyny , że dokonał on cesji egzekwowanej wierzytelności przed egzekucyjnym jej zaspokojeniem , pozostaje bez znaczenia dla oceny zasadności żądań zgłoszonych w postępowaniu przez obecnie skarżącą.

Jego zdaniem, fakt cesji oraz ocena prawna jej skuteczności dla wyniku merytorycznej weryfikacji tych żądań byłyby doniosłe tylko o tyle o ile powódka dowiodłaby w rozstrzyganym obecnie sporze [czego nie starała się nawet uczynić] , że pozwany Fundusz dokonałby umownego przelewu egzekwowanej wierzytelności [na rzecz kolejnego cesjonariusza] .

Przy takim stanowisku , uwaga na temat ewentualnego znaczenia przepisów art. 804¹ oraz art. 788 kpc, które powódka uznaje za naruszone , miała charakter uwagi na marginesie głównego nurtu rozważań , a norm tych , dla oceny żądań powódki Sąd Okręgowy nie stosował . W warunkach, gdy pozwany Fundusz nie dokonał przelewu [z ustaleń wynika , iż nadal kontynuuje postępowanie przeciwko powódce jako wierzyciel egzekwujący wierzytelność] były one prawnie irrelewantne. W konwencji nie mógł tych norm naruszyć.

Odpierając jako nietrafny zarzut naruszenia art. 840 §1 i 2 kpc , wskazać jedynie należy , że uzasadniając go powódka nie dostrzega , że (...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W., w prawomocnie zakończonym postępowaniu przed Sądem Okręgowym w K. , oznaczonym sygnaturą (...)uzyskał „własny „ tytuł egzekucyjny przeciwko B. K., stwierdzający obowiązek zapłaty przez nią na jego rzecz ściśle określonej wierzytelności.

Uprawnienie stwierdzone tym tytułem , który potem przekształcony został się w tytuł wykonawczy, realizowany w granicach ograniczenia rzeczowego do sum hipotek na nieruchomości skarżącej , w postępowaniu (...).

Stąd argumenty powódki – dłużnika- nawiązujące do przelewu wierzytelności na rzecz Funduszu przez poprzedniego jej wierzyciela [bank] są dla oceny ewentualnego naruszenia tej normy przez Sąd I instancji przy podjęciu zaskarżonego rozstrzygnięcia zupełnie niedoniosłe.

W szczególności cesja ta , jej zakres i skuteczność prawna , nie może być zdarzeniem wywołującym skutek w sferze wykonalności [zdatności do przymusowego wykonania tytułu wykonawczego jakim jest wyrok z 22 lutego 2017r, w sprawie o sygnaturze(...) Sądu Okręgowego w K. , w rozumieniu normy art. 840 §1 pkt 2 kpc.

Z podanych przyczyn , w uznaniu apelacji za niezasadną , Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 840 §1 pkt 2 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji rozstrzygnął na podstawie art. 98 § i 3 oraz 99 kpc w zw. z art. 108 §1 i 391 §1 kpc i wynikającej z niego , dla wzajemnego rozliczenia stron z tego tytułu, zasady odpowiedzialności za wynik sprawy.

Kwota należna wrywającej stronie pozwanej od przerywającej powódki , zważywszy na wartość przedmiotu zaskarżenia , która odpowiada sumie wierzytelności stwierdzonej podważanym żądaniem pozwu tytułem wykonawczym [230 636 zł], i przy uwzględnieniu , iż po stronie Funduszu koszty te wyczerpują się w wynagrodzeniu pełnomocnika będącego radcą prawnym , została ona ustalona na podstawie §2 pkt 7 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w prawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 [jedn. tekst DzU z 2018 poz. 265].

Sąd Apelacyjny nie znalazł przy tym dostatecznych podstaw do tego aby od obciążenia powódki tymi kosztami , na podstawie art. 102 kpc., odstąpić.

Powódka otrzymując uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego z którego jednoznacznie wynikały przyczyny uznania jej żądań za nieusprawiedliwione, zdecydowała pomimo to na poddanie tego orzeczenia kontroli instancyjnej.

Powinna była zatem liczyć się z tym , że warunkach porażki procesowej [podobnie jak przed Sądem Okręgowym] , przeciwnik zażąda zwrotu celowo poniesionych kosztów związanych z podjęciem obrony przed argumentami apelacyjnymi.

W tych warunkach odwołanie się przez B. K.[która nota bene formułuje w apelacji postulat obciążenia drugiej strony należnymi jej kosztami postępowania za obydwie instancje] do trudnej sytuacji osobistej i dochodowej , nie jest wystarczającą podstawą do tego, aby Sąd II instancji mógł od takiego obciążania , co jest sytuacją zupełnie wyjątkową , odstąpić.

SA Regina Kurek SSA Jerzy Bess SSA Grzegorz Krężolek